

Den stökiga psykiatrin

RECENSION P C Jersild Fri tanke

En god överblick av den svenska psykiatrins utveckling sedan 1940-talet. Jersild varvar erfarenheter från sitt eget läkararbete och deltagande i till exempel Vetenskapsrådet med intervjuer med ledande representanter för olika riktningar. Det gör boken trots ibland tung vetenskap, lättläst. Läsaren ges förutsättningar att ta ställning till många av de frågor som dominerat debatten om psykiatrin under senare år, så som arv kontra miljö. Omslagsbilden på den leende Darwin och den sure Freud är sublim.

Några kritiska synpunkter kan dock anföras. Jersild låter de intervjuade utveckla sina åsikter utan att kritiskt granska dem. Det leder till att Christoffer Gillberg får framföra falska beskyllningar mot sina kritiker och komma med direkt lögnaktiga uppgifter.

Jersild noterar explosionen av psykiatriska diagnoser och diskuterar ibland med de intervjuade orsakerna härtill. En orsak som inte nämns är boomen av psykofarmaka. Några av de intervjuade är skeptiska till förskrivningen och anser att det ges för höga doser. Men det verkar som om Jersild inte uppmärksammat sambanden mellan den enormt ökade sjukskrivningen av psykiatriska skäl och förskrivningen av de s k lyckopillren. På trettio år har den psykiska ohälsan tiodubblats i USA samtidigt med en minst lika stor ökning av försäljningen av psykofarmaka.

På bägge dessa punkter tror jag att Jersilds romanfigurer, t ex Roine Larsson i "Barnens ö" och "Ypsilon" hade varit mer genomskådande och kritiska.

Verkligt anmärkningsvärt är att merparten av texterna i boken

publicerats tidigare, intervjuerna i tidskriften SANS och mycket annat i Jersilds "Medicinska memoarer". Ingenstans i boken sägs detta. Det är mot alla regler för bokutgivning. Förlaget borde dra in boken och åter publicera den där det tydligt framgår vilka texter som publicerats tidigare och var det skett.

Jan Molin